

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (Μονάδες 25)

Ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο (επίσημη επιστολή) λαμβάνουμε υπόψη:

δομή: τόπος και ημερομηνία συγγραφής, προσφώνηση, αποφώνηση, ονοματεπώνυμο αποστολέα εν είδει υπογραφής

Στον πρόλογο περιλαμβάνονται: αφόρμηση από το κείμενο αναφοράς, ιδιότητα συντάκτη/ αποστολέα (π.χ. έφηβος αναγνώστης), σκοπός συγγραφής/ κύρια θέση

ύφος: σοβαρό, επίσημο

γλώσσα: αναφορική λειτουργία, α΄ εν. ή πλ. πρόσωπο στις τοποθετήσεις (ο πομπός καταγράφει τις προσωπικές του θέσεις ή/και -άτυπα- εκπροσωπεί τους συνομηλίκους του), γ΄ πρόσωπο όπου απαιτείται (επιχειρηματολογία, περιγραφές, κ.λπ.)

Ενδεικτικοί άξονες ανάλυσης:

Παρουσίαση των υπό διαπραγμάτευση θέσεων από το κείμενο αναφοράς:

Η κειμενογράφος παρουσιάζει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (ΜΚΔ) ως εθισμένους στη συνεχή φωτογράφιση και προβολή της ιδιωτικής τους ζωής, επειδή:

- αφιερώνουν χρόνο και ενέργεια συστηματικά και μεθοδικά, για να οργανώσουν τις εξόδους και γενικότερα τη ζωή τους, με κριτήριο το τι θα συνιστά την ιδανική ανάρτηση
- πρώτη κίνησή τους μετά το πρωινό ξύπνημα είναι να προβούν στη φωτογράφιση και δημοσιοποίηση ασήμαντων, απρεπών ή αδιάφορων για τους άλλους προσωπικών στιγμών
- αγνοούν τη σημασία που έχει η προστασία της ιδιωτικής ζωής
- επηρεάζονται από αναρτήσεις άλλων χρηστών και σχεδιάζουν το μέλλον έτσι, ώστε να το μετατρέψουν σε ένα παρελθόν που αποκτά αξία, εφόσον προκαλεί το ενδιαφέρον στα ΜΚΔ
- δεν μπορούν πια να απολαύσουν τις στιγμές τους, αν δεν τις κοινοποιήσουν
- εξιδανικεύουν το παρελθόν ως τέλειο, βλέποντας τις παλιές αναρτήσεις με μελαγχολία
- ξεχνάνε ότι η αληθινή ζωή είναι ένα σύνολο από στιγμές με θετικό ή αρνητικό πρόσημο κι όχι ένα στημένο σκηνικό φωτογράφισης προς κατανάλωση

Σαφής δήλωση συμφωνίας ή διαφωνίας με την κειμενογράφο ως προς την επίδραση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στους χρήστες:

- σε περίπτωση συμφωνίας, ο/η μαθητής/τρια μπορεί να αξιοποιήσει δημιουργικά (εμπλουτίζοντας με τις ιδέες του/της) τις παραπάνω επισημάνσεις του κειμένου
- σε περίπτωση διαφωνίας, ο/η μαθητής/τρια ανασκευάζει με επιχειρήματα ή/και τεκμήρια από την καθημερινή ζωή και την προσωπική εμπειρία τις επιμέρους θέσεις ή τη συνολική τοποθέτηση της κειμενογράφου, αναφέροντας π.χ. τα εξής:
  - ανάγκη των νέων για επικοινωνία και επαφή με άλλους ανθρώπους, έστω και διαδικτυακά
  - αίσθηση ότι η ζωή αποκτά αξία, όταν μοιράζεται με άλλους
  - οι νέοι ακολουθούν τις τάσεις της εποχής, για να μη νιώθουν αποξενωμένοι
  - η αυταρέσκεια ή/και ο ναρκισσισμός επιζητά επιβράβευση, που παρέχεται από τα ΜΚΔ

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες απάντησης:

α' ερώτημα:

Τα γνωρίσματα της ηλεκτρονικής επικοινωνίας είναι διάχυτα στο ποίημα. Οι περισσότεροι στίχοι εμπεριέχουν μία τουλάχιστον λέξη ή φράση που παραπέμπει σε αυτού του τύπου την τυποποιημένη, αυτοματοποιημένη, απρόσωπη, ουδέτερη, φαινομενικά ευγενική ή/και φιλική επικοινωνία, που εκπορεύεται από το ακουστικό/ ηχείο, κυρίως των κινητών τηλεφώνων, με τη μορφή μαζικών, μαγνητοφωνημένων, «κλισέ» διατυπώσεων.

Ο/η μαθητής/τρια επιλέγει και παραθέτει συγκεκριμένα κι όχι στο γενικότερο πλαίσιο του στίχου, ενδεικτικές τέτοιες λέξεις/ φράσεις (τέσσερις - πέντε αποτελούν επαρκές δείγμα), π.χ. σε αναμονή, προωθείται, χρόνος που απομένει, να αγοράσω επιπλέον λεπτά, Παρακαλώ ξαναπροσπαθήστε, Για την καλύτερη εξυπηρέτηση, Μετά τον χαρακτηριστικό ήχο, εξαντλείται, Η συσκευή είναι απενεργοποιημένη, Η σύνδεση μαζί του δεν είναι πλέον εφικτή, Τέλος μηνύματος.

β' ερώτημα:

Το ποιητικό υποκείμενο παρουσιάζει την επιθυμία να διακόψει την επαφή με τον ψηφιακό κόσμο και να επιστρέψει στον πραγματικό ως οριστική και αμετάκλητη, αποδίδοντάς της μάλιστα στον τίτλο τον χαρακτηρισμό «εθελουσία έξοδος», για να δηλώσει εξαρχής ότι πρόκειται για προσωπική, συνειδητή απόφαση που ενέχει τη διάσταση μιας πράξης απελευθερωτικής. Η τελεσίδικη κίνηση να «τραβήξει την μπρίζα» αποδεικνύει ότι υλοποιεί την πρόθεσή του να σταματήσει να ζει σε έναν περιοριστικό κόσμο, όχι ότι απλώς μπαίνει στον πειρασμό να το κάνει. Θέλει να επανέλθει στην αληθινή ζωή, την οποία έχει στερηθεί - όπως ένας φυλακισμένος ή πολιορκημένος. Είναι μία κίνηση απλή, αλλά καθοριστική,

δηλωτική της βούλησης αφενός να «βγει» από την εικονική πραγματικότητα, αφετέρου να επανακτήσει αποκλειστικό έλεγχο των σκέψεων και των συναισθημάτων του.

Η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα επιδέχεται περαιτέρω ή/και εντελώς διαφορετικές ερμηνείες, ανάλογα με την αναγνωστική ανταπόκριση εκ μέρους του/της μαθητή/τριας. Απαραίτητη κρίνεται, ωστόσο, η σαφής και καλοδιατυπωμένη παρουσίαση των ερμηνειών.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες διόρθωσης:

Η εκφώνηση απαιτεί να παραγάγει ελεύθερα (ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο) ο/η μαθητής/τρια το δικό του/της κείμενο (πεζό ή ποιητικό), με τις εξής προϋποθέσεις:

α. να δώσει τίτλο σε αυτό

β. να αξιοποιήσει δημιουργικά (στον τίτλο ή στο υπόλοιπο κείμενο) τη φράση «...σας ικετεύω τραβήξτε την μπρίζα».